

Wayeera' – Genesis 18:1 – 22:24

Aliyah 2 – Genesis 18:15 – 18:33

Om deze **vierde parshah** nog even in het juiste kader te zetten. Deze *parshah* wordt door de Hebreeërs met de vierde letter van het alfabet geteld, dat is de **letter dalet**. En *dalet* betekent '**deur**'. Het gaat in deze *parshah* niet zomaar om een deur, maar om een deur in de hemel. God opent de deur van de hemel en treedt met zijn engelen naar buiten om zichzelf aan Abraham te laten zien. De titel van de *parshah* is dan ook *wayeera'*, wat betekent: *En hij verscheen...* God verscheen vanuit de hemel aan Abraham.

Deze vierde *parshah* heeft alles te maken met het vierde hoofdstuk van het Bijbelboek Openbaring. Ook de hoofdstukken van Openbaring kunnen met de letters van het Hebreeuwse alfabet geteld worden. Daarom heeft dit Bijbelboek 22 hoofdstukken, naar de 22 letters van het alfabet. **Openbaring 4** is dus het hoofdstuk van de *dalet*, van de deur. En wat lezen we in Openbaring 4:1...? *Hierna zag ik, en zie, er was een deur geopend in de hemel. En de eerste Stem, die ik als van een bazuin met mij had horen spreken, zei: 'Kom hier, omhoog, en Ik zal u laten zien wat hierna moet gebeuren.'*

In Openbaring 4 wordt Johannes door een geopende deur in de hemel omhoog geroepen. Daar krijgt hij een visioen van God, zittend op zijn Troon, in de hemelse rechtszaal. Maar in *parshat Wayeera'* gebeurt precies het tegenovergestelde, want in het eerste vers van deze *parshah* (Genesis 18:1) staat: *Daarna verscheen Yahweh aan hem bij de eiken van Mamre, toen hij in de deur van de tent zat en de dag heet werd.* Hier komt Yahweh naar de deur van Abrahams tent toe. Hij komt Zelf naar beneden om aan Abraham te verschijnen.

Hoewel Johannes dus de hemel in geroepen wordt en God naar Abraham op de aarde afdaalt, gebeurt hier toch hetzelfde. De huidige *aliyah* laat namelijk zien, dat Abraham eigenlijk in de **hemelse rechtszaal** is binnengekomen. Hij krijgt namelijk een officiële rol als advocaat om voor Sodom en Gomorra te pleiten. We zien een gerechtelijk proces zich ontrollen, waarin Abraham en God een belangrijke rol spelen. Laten we wat beter gaan kijken naar wat hier nu precies gebeurt.

We horen dat God en de engelen opstaan van de tent van Abraham en dat zij **neerkijken** (*sjaqaf*) op Sodom. Hier staat niet gewoon een woordje voor 'kijken' (*ra'ah*), maar een woordje voor 'naar beneden kijken' (*sjaqaf*). Verder kan *sjaqaf* betekenen: 'plafond', 'dak' of 'hemel'. Dit bevestigt het beeld, dat wat hier gebeurt, eigenlijk in de hemelzalen plaatsvindt. God en de engelen kijken vanuit de hemel op Sodom neer, van bovenaf.

En Abraham dan? Er staat dat Abraham met hen meeging, om hen te zenden (*shalach*). Kennelijk ontvangt Abraham in de hemel **de autoriteit** om de engelen eropuit te sturen om Sodom te gaan bekijken. Wat we op aarde zien gebeuren, is dat Abraham de engelen simpelweg uitgeleide doet, als zij op weg gaan naar Sodom. Maar we zagen in de voorgaande *parshot* al, dat de aardse geschiedenis een schaduw van de hemelse is.

God gaat met Abraham delen, welke oordelen Hij wil gaan brengen over Sodom en Gomorrah. Waarom deelt God zijn aankomende rechtsbesluiten met Abraham? Wel, dat zegt God Zelf in de verzen 17 t/m 19. Allereerst omdat Abraham tot een groot volk zal worden en **alle naties** van de aarde **in hem gezegend** zullen worden. Alle volken zullen in Abraham gezegend worden, dus ook de steden Sodom en Gomorrah. Als er dus iemand geschikt is om als advocaat voor Sodom en Gomorrah te spreken in de hemelse rechtszalen, is het Abraham wel. Hij zal de zaak van deze steden goed bepleiten.

Dit is prachtig om te zien. Hoe slecht en verdorven een stad, volk of land ook is, God geeft ze het **recht op een advocaat** en een goede verdediging van hun zaak voor de hemelse Troon. Hier zijn onze rechterlijke principes uiteindelijk van afgeleid. Ook in onze rechtssystemen heeft iedereen recht op een eerlijke verdediging, hoe slecht en verdorven je ook bent. Dat is een hele goede zaak.

Verder kiest God voor Abraham, omdat hij **zijn kinderen** en zijn gezin opvoedt in de **rechtvaardigheid** (*tsedakah*) en oordelen (*mishpat*) van de Heer, volgens vers 19. Abraham leeft zelf niet alleen rechtvaardig, maar leert zijn nageslacht ook te leven naar de oordelen, rechten en wetten van God. Hierin loopt Abraham al op de wet van Mozes vooruit, want in het *Sjema*' wordt men opgeroepen om de kinderen de Thora in te prenten.¹ Abraham zal dus als geen ander kunnen functioneren in de hemelse rechtbanken, omdat hij de rechtvaardigheid van God uitleeft en voorleeft op aarde.

In de verzen 20 en 21 zegt God dat Hij zal **afdalen**, om te bekijken of de roep van Sodom, die tot in de hemel gehoord werd, ook werkelijk waar is. Of ze echt zo slecht zijn, als dat in de hemel verteld werd. Dit laat nog eens expliciet zien, dat God, de engelen en Abraham in de hemel staan. Anders zou God niet zeggen dat Hij nu gaat afdalen, om de roep van Sodom te controleren. Dit gaat niet zomaar om een afdalen, maar om een afdalen **uit de hemel**. We hebben dit eerder gezien bij de toren van Babel. Daar stond in Genesis 11:5 geschreven: *Toen daalde Yahweh neer om de stad en de toren te zien, die de mensenkinderen aan het bouwen waren...* God daalt uit de hemel neer, om te kijken of het kwaad van de mensenkinderen echt zo erg is, als verteld wordt.

Wat zou die **roep van Sodom** kunnen betekenen? Een dergelijke roep komen we ook al eerder tegen in de Thora, namelijk bij de moord van Kain. God zegt dan tegen Kain: *Wat hebt u gedaan! Er is een stem van het bloed van uw broer, dat van de aardbodem tot Mij roept...*² De roep van Sodom zou onschuldig vergoten bloed kunnen zijn. Maar we kunnen ook denken aan het roepen van mensen, die onrecht aangedaan worden. En misschien dat de slechtheid zelf ook wel met een stem naar de hemel heeft geroepen.

De vraag die hier onvermijdelijk boven komt drijven is: maar **God weet toch alles?** Waarom moet Hij dan afdalen uit de hemel, om te zien of Sodom het echt wel zo bont gemaakt heeft, als verteld wordt...?

Het antwoord zit hem volgens mij in het functioneren van **Gods rechtssysteem**. Opvallend is dat de twee engelen afdalen naar Sodom en niet God Zelf. God Zelf blijft namelijk met Abraham in gesprek. Toch zegt God in de eerste persoon: *Ik zal afdalen...* Kennelijk gaan de engelen namens God Zelf naar Sodom toe. In hen komt God officieel

1 Deut. 6:7.

2 Genesis 4:10.

naar deze wereld toe voor een **visitatie** aan Sodom. Deze engelen komen met de autoriteit van Gods rechtbank naar de wereld toe om een officieel onderzoek te starten.

Op allerlei plekken in de Bijbel kunnen we lezen dat God zijn besluiten niet alleen neemt, maar samen met een **gerechtshof**. Dat kunnen we lezen in Zacharia, waar de hogepriester Jozua aangeklaagd wordt voor de Troon.³ Ook in Daniël horen we dat het gerechtshof van God zitting neemt, om over volken te oordelen.⁴ Verder lezen we in Job hoe de satan, die de officiële rol van aanklager in Gods rechtbank had, van een schouwronde op de aarde terugkomt en verslag doet aan God.⁵ Etc.

God kan dus in zijn alwetendheid alle dingen wel weten, maar de oordelen zullen toch moeten worden geveld op het woord van **getuigen**. Er zal een **officieel proces** moeten plaatsvinden, met aanklagers, aangeklaagden, advocaten, getuigen en natuurlijk de Rechter, God Zelf. God Zelf heeft in zijn Thora gesteld dat een oordeel niet geveld zal worden, dan alleen op het woord van twee getuigen.⁶ Daarom worden er ook twee engelen naar beneden gezonden.

Verder kunnen we leren uit deze geschiedenis, dat mensen soms lang hun gang kunnen gaan, voordat God überhaupt naar de zaak gaat kijken. Het oordeel wacht soms een tijd. Dit heeft te maken met het feit dat God Zelf de **autoriteitsgebieden** van hemel en aarde gescheiden heeft. Tot op zekere hoogte kennen de hemel en de aarde een separate geschiedenis. In Psalm 115:16 staat het als volgt: *De hemel, de hemel is van Yahweh, maar de aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven.*

In principe hebben de **mensen** dus de **verantwoordelijkheid** van God over de aarde gekregen. Zij zijn geroepen om over de aarde te heersen en alles in goede banen te leiden. Maar soms loopt het zodanig uit de hand, dat God echt moet gaan ingrijpen. Als de roep te groot is, zendt Hij zijn engelen en maakt Hij de zaak aanhangig in zijn hemelse rechtbanken. Dan staat God op van de Troon en komt Hij in actie.

Hoe belangrijk is het om op zo'n moment **voorbidders** en pleitbezorgers in de hemelse rechtszalen te hebben. Abraham werd waardig bevonden om voor Gods Troon te pleiten voor Sodom. Maar we lezen bijvoorbeeld in Ezechiël 22:30 over de zonden van Jeruzalem, dat God zegt: *Ik zocht naar iemand onder hen die een muur kon optrekken en voor mijn Aangezicht in de bres kon staan voor het land, zodat Ik het niet te gronde hoefde te richten, maar Ik vond niemand. Daarop stortte Ik mijn woede over hen uit...*

God zoekt actief naar mensen, die het voor anderen, voor volken en voor steden op kunnen nemen. Waarom? Omdat God diep in zijn hart **geen oordeel wil brengen**. Toen Ninevé zich bekeerde, besloot God geen oordeel te brengen over deze stad. Jona beklagde zich daarover, maar God maakte Hem duidelijk dat Hij mensen en dieren niet graag ombrengt. Hij houdt van hen allemaal.⁷

3 Zacharia 3

4 Daniël 7:9-10.

5 Job 1.

6 Deuteronomium 19:15.

7 Jona 4, zie ook: Deut. 33:3.

We horen dat God en Abraham met elkaar beginnen te redeneren over Sodom en Gomorrah. Het belangrijkste argument dat Abraham aandraagt is: *Zou u de **rechtvaardigen doen omkomen met de onrechtvaardigen?*** Daarop borduurt hij verder. Hij oppert de mogelijkheid dat er nog 50 rechtvaardigen in de stad zouden zijn. Zal God de stad dan sparen? 'Ja' antwoordt de Heer: 'dan zal ik de stad sparen'. Vervolgens begint Abraham steeds verder naar beneden te tellen, totdat hij de Heer zover weet te krijgen, dat ook omwille van 10 rechtvaardigen de stad nog gespaard zal blijven.

Wat gebeurt hier precies? Drijven Abraham en God een soort van koehandel over het lot van Sodom? Nee, zeker niet. Zelf denk ik dat God en Abraham hier **elkaars hart beproeven**. Abraham probeert van zijn kant te peilen hoe het er met Sodom en Gomorrah voor staat. Ik stel me zo voor dat hij het getal van 50 noemde en toen probeerde het **gezicht van de Heer** te lezen: was Hij opgelucht, omdat Hij vanwege 50 mensen de stad mocht sparen in het gericht? Maar nee, het gezicht van de Heer werd eerder droeviger. Kennelijk waren er minder dan 50 rechtvaardigen in de stad...

Abraham moet op één of andere manier door de reactie van de Heer getriggerd zijn geweest om verder te vragen. En hij haalt er eerst maar eens 5 van af: als er nu 5 van die 50 zouden ontbreken, wat dan...? Maar opnieuw geen opluchting. En zo gaat het door tot de 20 en tot de 10... En daarop zou de 0 moeten volgen, maar dan was er geen reden meer voor de redding van Sodom. Dan ging het argument niet meer op. Zo werd het gesprek op verdrietige wijze beëindigd.

Van Gods kant probeerde God misschien het hart van Abraham te peilen: **hoe ver zou hij gaan** in het pleiten voor Sodom? Bij welk aantal zou Abraham stoppen? En Hij zag hoe Abraham streed voor Sodom, tot het bittere einde. Abraham ging door totdat de 0 zou moeten volgen. Dat moet God goed gedaan hebben, want in zijn hart wilde Hij Sodom ook graag sparen.

Dit stelt ons voor de vraag: **hoe ver gaan wij** in onze **voorbede** en in ons pleiten voor anderen, voor ons volk, voor onze stad, voor onze familie, voor onze collega's? Wanneer stoppen we en geven we de moed op? Misschien wil God ons hart wel peilen, als Hij iets van oordeel laat doorschemeren: nemen we het op voor zijn geliefde schepselen of niet...?!

Het hele gesprek tussen Abraham en God laat **Gods genade** zien. Toen Abraham zei: 'Zou u de rechtvaardigen doen omkomen met de onrechtvaardigen?' had God daarop meteen kunnen antwoorden: 'Nee, ik zal de rechtvaardigen uit Sodom redden, maar de stad zal ik hoe dan ook met vuur verbranden!' Dat is namelijk wat Hij uiteindelijk doet met Lot en de zijnen. Maar God koos ervoor om met Abraham mee te gaan in zijn redenering. Hij gaf hem toe, dat Hij heel de stad zou sparen omwille van de rechtvaardigen, die nog in de stad leefden. Daaruit spreekt de genade van de Heer.

In Genesis 18:26 zegt God expliciet dat Hij **de hele plaats zal vergeven**, vanwege de rechtvaardigen, die nog binnen haar zijn. Dit laat ook zien, hoe belangrijk de **aanwezigheid van rechtvaardigen** in de wereld is. In de Joodse traditie wordt wel beweerd dat er in iedere generatie minimaal 36 rechtvaardigen zijn en dat als één van hen zou ontbreken, dat dan de wereld tot een einde zou komen. Nu is dit wat speculatief, maar het principe is wel waar: de aanwezigheid van rechtvaardigen redt de wereld.

Dit wijst ons ook op het belang om te zijn, daar waar God ons roept. Vanwege onze aanwezigheid kunnen bedrijven, steden, groepen, landen, etc. gespaard en gezegend worden. Laten we beseffen hoe hoog onze roeping is. Yeshua heeft niet voor niets gezegd dat wij het **zout van de wereld** zijn.⁸ Zout gaat bederf tegen. Daarom werd vlees vroeger gepekeld. Zo gaan wij, net als het zout, het bederf in de wereld tegen. De roeping is dan wel om als zout niet onze smaak te verliezen. We moeten blijven honger en dorsten naar de gerechtigheid.⁹

Als Joden een gebedsdienst willen houden, dan moeten er altijd minimaal 10 volwassen Joodse mensen bij betrokken zijn. Dit heet **de Minjan**. Men geloof namelijk dat als er minimaal **10 Joden** samen zijn, dat Gods aanwezigheid dan bij hen is. Het zou goed kunnen zijn dat deze *Minjan* van de 10 rechtvaardigen uit onze *parshah* is afgeleid. Yeshua heeft het nog veel stilliger gezegd. Hij zei tegen zijn leerlingen: **Waar twee of drie in mijn Naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.**¹⁰

Dit zegt Hij in een heel interessant verband. Als we de verzen ervoor erbij betrekken staat er namelijk het volgende (Mattheüs 18:18-20):

Voorwaar, Ik zeg u: alles wat u op de aarde bindt, zal in de hemel gebonden zijn; en alles wat u op de aarde ontbindt, zal in de hemel ontbonden zijn.

Verder zeg Ik u dat, als twee van u op de aarde iets, wat dan ook, eenstemmig verlangen, het hun ten deel zal vallen van mijn Vader, Die in de hemel is.

Want waar twee of drie in mijn Naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.

Hier spreekt Yeshua over **gerechtelijke autoriteit** in de hemel en op de aarde. Dit gerechtelijke gezag wordt niet anders verkregen, dan door de **Heilige Geest**. Sowieso kunnen mensen nooit volledig eenstemmig in hun verlangens zijn, als de Heilige Geest hen dat niet geeft. Maar het bijzondere is dat de *Minjan* hier dus verkleint wordt tot twee of drie. Gerechtig gezag heeft slechts **twee of drie getuigen** nodig, volgens Deut. 19:15. Dit zou kunnen betekenen dat slechts twee of drie rechtvaardigen, het lot van een stad, een volk of een land totaal kunnen wijzigen.

Wat we ook uit de bovenstaande tekst van Mattheüs 18 kunnen leren, is dat God de mensen bij zijn **hemelse rechtszaken** wil betrekken. Deze zelfde les konden we natuurlijk ook al trekken uit de huidige *parshah*. Waarom zou God het belangrijk vinden wat mensen in te brengen hebben in zijn hemelse rechtszaken? Wat heeft de aarde met de hemel te maken?

Herinner u dat een zaak pas vaststaat op het woord van **twee getuigen**. Zo worden **hemel en aarde** ook als getuigen opgeroepen in *parshat Haäzinu*.¹¹ Hemel en aarde zijn niet voor niets met zijn tweeën. Op hun beider getuigenis staat de zaak vast. Zo verlangt God ernaar om niet alleen getuigenis uit de hemel te ontvangen, maar ook getuigenis vanaf de aarde. Dan zal het getuigenis sterk staan, uit twee monden, uit twee domeinen.

8 Matth. 5:13.

9 Matth. 5:6, 13.

10 Matth. 18:20.

11 Deut. 32:1.

Verder hebben we al gezien dat God de **autoriteit over de aarde** had overgedragen aan de **mensenkinderen**. Door Yeshua en de Heilige Geest kunnen wij deze autoriteit ook weer op juiste wijze beoefenen. Wij hebben de taak om Gods besluiten in de hemel, te proclameren op aarde. Zo zijn wij de getuigen beneden en zal de zaak vaststaan, als we ervan getuigen.¹² Zo zal Gods wil op aarde uitgevoerd kunnen worden, **zoals in de hemel**.¹³

Abraham kon alleen voor Sodom pleiten, doordat God hem liet zien wat zijn plannen met Sodom waren. Zo kunnen wij ook alleen pleiten voor anderen, als God ons **openbaring** geeft over zijn plannen. We zullen de **gave van de profetie** dus hard nodig hebben. God wil ons inzicht geven in zijn plannen, zodat we daarbij betrokken kunnen raken en ware voorbede kunnen doen. Gelukkig staat er geschreven in Amos 3:7: *Voorzeker, de Heer Yahweh doet niets zonder zijn geheimenis te openbaren aan zijn dienaren, de profeten.* God wil ons graag betrekken bij zijn plannen. Laten we ons daarnaar uitstrekken, met een brandend hart van liefde voor onze omgeving.

Welke lessen hebben we nu geleerd?

1. Abraham pleit in de **hemelse rechtbanken** voor Sodom en Gomorrah
2. Iedereen heeft in de hemel recht op een **advocaat**
3. **Rechtvaardigheid** en **genade** zijn nodig voor het hemelse recht
4. God daalt soms **officieel** af naar deze wereld (door zijn engelen) voor **visitatie**
5. God werkt in de hemel met een uitgebreid en officieel **rechtssysteem**
6. De hemel is het **autoriteitsdomein** van God, de aarde die van de mens
7. **Vorbidders** en advocaten zijn **noodzakelijk** om oordeel af te kunnen wenden
8. God **wil** ten diepste **geen oordeel** brengen
9. God **beproeft** soms ons hart **hoe ver we gaan** in onze voorbede
10. De **aanwezigheid van rechtvaardigen** is belangrijk voor de omgeving
11. Slechts **twee of drie** rechtvaardigen kunnen de geschiedenis veranderen
12. Gods **openbaring** en **profetie** is nodig voor ware voorbede

¹² Zie verder: R. Henderson, *Procederen in de hemelse rechtbanken*.

¹³ Yeshua leerde ons ook bidden: ... *Uw Koninkrijk kome en Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op aarde.*